

Emily Fenn - Komunikacijos dirbtuvės

Komunikacijos dirbtuvių tikslai:

Šiose dirbtuvėse aptariama įvairių bendravimo formų svarba. Atliekant įvairias užduotis, kuriomis tikrinami verbalinio ir neverbalinio bendravimo įgūdžiai, sudaromos galimybės bendradarbiauti ir dirbti grupėse. Remdamiesi Augusto Boal ir Forumo teatro darbais, dirbtuvėse nagrinėjama, kaip bendravimas spektaklyje gali padėti kritiniam mąstymui ir kūrybiškumui.

Mokymosi rezultatai:

Seminaro pabaigoje dalyviai bus:

- svarstę, kuo įvairios bendravimo formos yra svarbios, kalbant apie tai, kaip bendraujame ir prisistatome.
- išnaginėję, kaip kliūtys gali kelti problemų ir kaip mes natūraliai prisitaikome ir randame būdų, kaip tas kliūtis apeiti.
- sukūrę trumpą teatro kūrinį, kuriame, pasitelkus Boalo "Forumo teatro" metodą, svarstę, kaip kitų asmenų atsiliepimai apie situaciją gali padėti geriau bendrauti.

Reikalingos priemonės:

Dokumentai
Rašikliai
Šarados užuominos
Skraistė akims užrišti

4C įgūdžiai:

Bendradarbiavimas

Bendravimas

Kritinis mąstymas

Laikas	Veikla	Išsamios instrukcijos
30 min. (iš viso) 5 min.	Pirma veikla: apšilimas - fizinis emocijų perteikimas <ul style="list-style-type: none">• Įvadas į užsiėmimo tikslą (bendravimas, ryšiai ir kritinis mąstymas)	Svarbu padėti dalyviams suvokti seminaro tikslą ir tai, kad jie turės galvoti apie aktyvaus bendravimo būdus tiek žodžiu, tiek kitais būdais. Naudinga prieš pradedant užsiėmimą suteikti dalyviams laiko pagalvoti, ką reiškia verbalinis ir neverbalinis bendravimas, ir pateikti jų pavyzdžių. Šiame apšilime yra užduotis, kuri padės jums tai padaryti.

10 min.		<p>4. Grupė išsirenka vieną asmenį ir nurodo jam veiksmą, kurį jis turi atlikti</p> <p>5. Tada jų pasirinktas asmuo turi atkartoti tą veiksmą su pasirinkta emocija, tačiau jis neturi pasakyti nė žodžio!</p> <p>Suteikite dalyviams laiko apmąstyti tai, ką jie sužinojo apie bendravimą per kelias pirmąsias užduotis. Gali būti naudinga paskatinti juos pagalvoti apie tai, kas bendravimo stiliuose yra lengva ar sudėtinga ir kaip pasikliaudami tik vienu iš jų galime išvengti galimų nesusipratimų?</p> <p>Jei dirbate vienas, galite prisiminti visas jums žinomas verbalinio ir neverbalinio bendravimo formas. Tada, kai reikės žaisti emocijų žaidimą, galite imituoti kokį nors veiksmą ir bandyti perteikti įvairias emocijas, kai atliekate šį veiksmą. Gali būti gera idėja save nufilmuoti, kad galėtumėte pamatyti, kaip emocija veikia veiksmą.</p>
10 min.		
40 min.	Antroji veikla: bendravimo kliūčių supratimas ir jų įveikimas	Antrajame užsiėmimų cikle daugiausia dėmesio bus skiriama žaidimams, skirtiems vienai bendravimo formai atskirti nuo kitų. Nagrinėsime barjerus

	<p>Bendravimo kliūčių tipai - 2 veiklos, kurias dalyviai atlieka grupėmis (po 10 min.).</p>	<p>ir tai, kaip juos įveikti ar apeiti. Tikėtina, kad šiame užsiėmime siūlomi žaidimai dalyviams bus labai gerai pažįstami, tačiau jie galbūt anksčiau nesvarstė, ką jie reiškia bendravimo požiūriu. Paraginkite juos būti žaismingais, bet laikytis taisyklių, kad jie gautų visapusišką patirtį.</p> <p>Pirmiausia, jei jūsų grupė yra didesnė nei 5 ar 6 asmenys, verta ją suskirstyti į mažesnes. Tada grupėms pristatomi 2 žaidimai. Jei turite kelias grupes, viena grupė gali žaisti pirmąjį žaidimą, o kita - antrąjį, arba visi gali atlikti tą pačią veiklą skirtingose erdvėse.</p>
5 min.	1) Jokios kalbos - šarados	<p>1) Šarados</p> <p>Prieš užsiėmimą ant popieriaus lapų užrašykite keletą nesudėtingų užuominų apie tai, ką dalyviai galėtų suvaidinti. Galite imtis bet kokios temos, tačiau jos turėtų būti įvairaus sudėtingumo neverbalinės kalbos požiūriu. Jas taip pat turėtų būti galima suskirstyti į kategorijas: gyvūnai, profesijos, filmai, knygos ar personažai.</p> <p>Pavyzdžiui:</p> <p>Kalėdų Senelis</p> <p>Margučiai</p> <p>Parduotuvės asistentas</p> <p>Šiaurės elniai.</p>
10-15 min.		<p>Tada paprašykite dalyvių pasirinkti vieną popieriaus lapą ir nenaudojant žodžių suvaidinti, kas jame parašyta. Jei komandos draugai nesupranta žodžio, paraginkite mokinius spręsti problemas ir rasti naujų būdų, kaip žodį komandai pateikti neverbaliai.</p> <p>Jei jie nesupranta pasirinkto žodžio, gali pasirinkti kitą.</p>

	<p data-bbox="405 667 708 701">2) Užrištų akių takas</p> <p data-bbox="357 1805 791 1951">Dviejų veiklų aptarimas (abiejose veiklose naudojami stiprūs bendradarbiavimo, bendravimo ir kritinio mąstymo elementai)</p>	<p data-bbox="876 255 1267 288">2) Takas užrištomis akimis</p> <p data-bbox="826 313 1382 638">Vienam grupės savanoriui užriškite akis. Tas asmuo turėtų atsistoti tolimiausiame kambario gale, o kelyje priešais jį turėtų būti pastatytos minkštos kliūtys. Kai akys bus užrištos, grupės pareiga - padėti dalyviui užrištomis akimis saugiai naviguoti tarp daiktų/kliūčių einant iki nustatyto taško, naudojant tik žodines komandas.</p> <p data-bbox="826 663 1350 842">Šiame pratime dažnai skamba daug susijaudinimo. Padėkite dalyviams apmąstyti, kaip jie galėtų geriausiai padėti asmeniui žodžiu, duoti aiškius nurodymus.</p> <p data-bbox="826 922 1382 1102">Galiausiai duokite dalyviams laiko aptarti žaidimus, kuriuos jie žaidė, ir tai, ką jie sužinojo apie tai, kaip svarbu, kad skirtingi pojūčiai veiktų atskirai ir kartu su kitais pojūčiais.</p> <p data-bbox="826 1126 1362 1429">Jei dirbate individualiai, pradėkite išvardindami kuo daugiau bendravimo kliūčių, ir pagalvokite, kaip vieno pojūčio išjungimas gali padėti sustiprinti kitus pojūčius. Išnagrinėkite, kaip bendravimo kliūtys veikia mūsų bendravimą. Galbūt įsijunkite muziką, atsisėskite, užmerkite akis ir sužinokite, kaip sustiprėja klausa.</p>
--	--	--

10- 15
min.

5-10
min.

50 min.	<p>Trečioji veikla: Bendravimo klaidos ir sprendimai</p> <p>Naudodamiesi Forumo teatru suprasite, kaip kiekvienas mūsų pasirinkimas gali padėti mums pagerinti požiūrį į bendravimą kasdieniame gyvenime.</p>	<p>Šioje dirbtuvių dalyje supažindinkite dalyvius su Forumo teatru. Gali būti, kad dalyviai jau anksčiau yra dirbę su Boalo spektaklio forma, tokiu atveju pirmąją diskusijos dalį galite palikti kaip trumpą apibendrinimą. Jei jie nėra susipažinę, įvadas į šią formą bus naudingas. Jei prireiktų, toliau pateikiami keli pagrindiniai punktai, kurie padės aptarti šią diskusiją.</p> <p>Forumo teatras - tai teatro forma, kurią sukūrė Augusto Boalas, teatro praktikas, sukūręs engiamųjų teatrą, kuris vienodai vertinamas ir kaip performansas, ir kaip aktyvizmo praktika, ir kaip edukacinis forumas. Jis skatina kritiškai stebėti ir vaizduoti tikrovę.</p> <p>Forumo teatras skatina žiūrovų sąveiką ir nagrinėja įvairias problemas ar klausimo sprendimo galimybes. Problema, kurią nagrinėsite, yra bendravimo kliūtys ir prastos komunikacijos naudojimas.</p> <p>Kai dalyviai susipažins su formatu, galės pradėti kurti. Kadangi Forumo teatre kuriamas spektaklis, kuriame yra aiškios problemos ir probleminiai pasirinkimai, kuriuos žiūrovai turi interpretuoti, paprašykite dalyvių dirbti mažose grupėse ir sukurti spektaklį kitiems. Galite leisti grupei improvizuoti istoriją (daugiau informacijos šia tema rasite šioje svetainėje esančiame</p>
5- 10 min.	<ul style="list-style-type: none"> • Paaiškinimas, kas yra Forumo teatras, ir kiekvienos grupės individualios užduotys. 	

30 min.	<ul style="list-style-type: none"> • Kiekvienos grupės idėjų aptarimas ir repeticija • Spektaklio pristatymai 	<p>improvizacijos seminare) arba pateikti jiems problemą, kuriai jie turės sukurti trumpą spektaklio formos atsakymą. Skirkite jiems 5-6 min., nereikia tobulumo.</p> <p>Kai jie jau bus sukūrę savo kūrinį, paraginkite juos parodyti jį likusiems dalyviams. Paprašykite likusių grupės narių atkreipti dėmesį į tas dalis, kuriose, jų manymu, bendravimas galėtų būti aiškesnis arba kuriose gali būti kliūčių.</p> <p>Tada paprašykite dalyvių antrą kartą suvaidinti savo kūrinį, tačiau šį kartą žiūrovai gali juos sustabdyti ir ką nors pakeisti kūrinyje - liepti aktoriams pakeisti siužetą ar veikėjus, arba patys įsiterpti ir perimti vieną iš veikėjų vaidmenų. Šiuo atveju siekiama, kad dalyviams ir toliau pritaikytų ir plėtotų šio kūrinio pasakojimą, kad bendravimas būtų veiksmingesnis ir aiškesnis.</p> <p>Galiausiai leiskite dalyviams pasirinkti vieną iš anksčiau aptartų bendravimo kliūčių ir įtraukti ją į kūrinį, kad pamatytų, kokių problemų ji sukelia. Jie gali ir toliau pridėti kliūčių savo nuožiūra.</p> <p>Šį procesą galite atlikti tiek kartų, kiek norite, kad dalyviai suprastų, kaip galima veiksmingai plėtoti ir panaudoti bendravimą.</p> <p>Galiausiai veskite baigiamąją diskusiją su dalyviais, kad jie apmąstytų, ką sužinojo apie bendravimą seminaro metu. Taip pat būtų naudinga aptarti, kaip jie galėtų bendrauti ateityje ir kaip tai gali skirtis bendraujant su skirtingomis žmonių grupėmis, pavyzdžiui, su žmonėmis, su kuriais kalbėjotės, ir su senais draugais.</p> <p>Jei dirbate vienas, sukurkite 1-2 minučių trukmės solo epizodą, per kurį prastai bendrautumėte, pavyzdžiui,</p>
---------	---	---

	Baigiamoji diskusija	<p>užsidarytumėte, tylėtumėte, kalbėtumėte monotonišku balsu - viskas, kas sukuria kliūtis. Tada naudokite tą pačią istoriją kaip ir originale, tačiau pakeiskite visą kūrinį taip, kad jis turėtų arba būtų sukurtas iki stipraus bendravimo. Tai turėtų sukurti stiprų kontrastą ir parodyti, kad yra sprendimų, kaip įveikti bendravimo kliūtis.</p> <p>Įrašykite save ir pateikite jį kitiems, kad jie išsakytų savo nuomonę.</p>
--	----------------------	---

10-15 min.		
---------------	--	--

Papildomi šaltiniai:

Vaizdo įrašai:

Neverbalinis bendravimas, Amanda Guzman:
<https://www.youtube.com/watch?v=SKhsavlvua0>

Forumo teatro praktikos pavyzdys: Forumo teatro spektaklis | Shannon Ivey and STATE of Reality | TEDxColumbiaSC
<https://www.youtube.com/watch?v=vcLcXeXJVDU>

Skaitymas:

Doyle McCarthy, E. (1989) *Emocijos yra socialiniai dalykai: An essay in the sociology of emotions* in Sociology Faculty Publications. 5. 59-62

Zhu, J. & Thagard, P. (2002) *Emocijos ir veiksmai*, in *Filosofijos psichologija*. 15:1. 19-23

Forysiewicz, B. 2020. *Forumo teatras vykdant atskirties nuo bendraamžių grupės prevenciją mokyklos erdvėje* *Journal of Education Culture and Society*. 11:2. 335-342.